

Prima instanță: I. Muruianu

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

02 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Valentina Clevadi, Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală și Petru Moraru

examinînd recursul declarat de Jaricov Gheorghe și Jaricov Tatiana,

în cadrul procesului de insolabilitate intentat în privința Societății cu Răspundere Limitată „Limaghes”, în urma examinării cererii lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Limaghes” – Mămăligă Vitalii, cu privire la atragerea la răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului,

împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2015, prin care cererea lichidatorului Mămăligă Vitalii, cu privire la atragerea la răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului, a fost admisă.

A C O N S T A T A T:

La 05 martie 2014, Societatea Comercială „NAVIBUL-US” Societate cu Răspundere Limitată, a depus cererea introductivă, cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de Societatea cu Răspundere Limitată „Limaghes”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 martie 2014, a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de Societatea Comercială „NAVIBUL-US” Societate cu Răspundere Limitată, cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de Societatea cu Răspundere Limitată „Limaghes”.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2014, a fost admisă cererea introductivă, s-a constatat insolabilitatea Societății cu Răspundere Limitată „Limaghes” și s-a dispus intentarea procedurii simplificate a falimentului, cu dizolvarea debitorului Societatea cu Răspundere Limitată „Limaghes”.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 22 octombrie 2014, a fost admis recursul declarat de administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Limaghes” – Jaricov Gheorghe, casată hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 05 iunie 2014, cu restituirea pricinii la rejudecare în instanța de insolabilitate – Curtea de Apel Chișinău.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2015, a fost admisă cererea introductivă, s-a constatat insolvabilitatea Societății cu Răspundere Limitată „Limaghes”, dispunându-se intentarea procedurii simplificate a falimentului și dizolvarea debitorului Societatea cu Răspundere Limitată „Limaghes”, cu desemnarea în calitate de lichidator pe administratorul autorizat – Mămăligă Vitalii.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 03 iunie 2015, a fost respins recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Limaghes”, în proces de insolvabilitate și menținută hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2015.

Pe parcursul procesului de insolvabilitate au fost validate creanțe față de debitor în mărime 215877,69 lei, care nu au fost stinse, deoarece din informațiile primite de la băncile comerciale și de la Întreprinderea de Stat „CRIS „Registru”, debitorul nu dispune de mijloace financiare, bunuri mobile și imobile.

La 24 iulie 2015, lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Limaghes” – Mămăligă Vitalii, a înaintat cerere privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului.

În motivarea cererii de atragere la răspundere subsidiară lichidatorul a indicat că în temeiul art. 14 a Legii insolvabilității, debitorul are obligația de a depune cererea introductivă dacă există unul din temeiurile prevăzute la art. 10, iar dacă debitorul nu depune cerere introductivă în cazurile și în termenul prevăzut în prezentul articol, persoana care în conformitate cu legislația în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociații și lichidatorii debitorului răspund, subsidiar în fața creditorilor pentru obligațiile apărute după expirarea termenului prevăzut de lege.

Lichidatorul a mai precizat faptul că incapacitatea de plată este confirmat prin titlurile executorii prezentate de către creditorul Societatea cu Răspundere Limitată „Navibul-US” din data de 23 iunie 2006, nr. 2e- 2387/2006, hotărîrea rămasă definitivă și irevocabilă din 03 iulie 2007, rămase neexecutate din motivul inexistenței masei debitoare, astfel debitorul știind despre existența datoriilor, urma să depună cerere introductivă, însă pîrîții nu s-au conformat rigorilor Legii și nu au depus cerere introductivă, ea fiind depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Navibul-US” în calitate de creditor.

Specifică lichidatorul că persoanele pasibile de a fi atrase la răspunderea subsidiară sunt prevăzute în art. 247 a Legii insolvabilității, iar pîrîții sunt asociații debitorului, avînd cote-părți egale cîte 50% fiecare, mai mult decît atît, Jaricov Gheorghe deținea și funcția de administrator al Societății cu Răspundere Limitată „Limaghes”.

Mai precizează lichidatorul că pîrîții au cauzat insolvabilitatea debitorului prin următoarele acțiuni: contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire, a ștampilei și nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14;

Solicită lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Limaghes” – Mămăligă Vitalii, atragerea la răspundere subsidiară solidară a lui Jaricov Gheorghe și Jaricov Tatiana, cu dispunerea încasării din contul acestora în beneficiul Societății cu

Răspundere Limitată „Limaghes” suma de 215877,69 lei și aplicarea măsurilor de asigurare prin sechestrul asupra bunurilor pîrîților.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 august 2015, a fost admis demersul înaintat de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Limaghes” – Mămăligă Vitalii, privind aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii. S-a dispus aplicarea sechestrului pe bunurile imobile cu nr. cadastral 0100417.131.01.006 din str. Albișoara, nr. 84/2, ap. 6, mun. Chișinău și nr. cadastral 0100417.131.01.007 din str. Albișoara, nr. 84/2, ap. 7, mun. Chișinău, ce aparțin cu drept de proprietate lui Jaricov Gheorghe și Jaricov Tatiana, în limita valorii acțiunii (f.d. 16-18).

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2015, a fost admisă cererea depusă de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Limaghes” – Mămăligă Vitalii către Jaricov Gheorghe și Jaricov Tatiana cu privire la tragerea la răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului. S-a dispus atragerea la răspundere subsidiară, în vederea stingerii creanțelor, încasarea în mod solidar din contul lui Jaricov Gheorghe și Jaricov Tatiana, în calitate de administrator și asociați ai debitorului, în beneficiul debitorului Societatea cu Răspundere Limitată „Limaghes” în proces de insolabilitate suma de 215877,69 lei. S-a dispus încasarea în mod solidar din contul lui Jaricov Gheorghe și Jaricov Tatiana, în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 6476,31 lei (f.d. 45, 46-52).

La 23 octombrie 2015, Jaricov Gheorghe și Jaricov Tatiana, au contestat cu recurs hotărîrea instanței de insolabilitate, solicitînd admiterea acestuia, casarea hotărîrii Curții de Apel Bălți din 28 iulie 2015, cu pronunțarea unei noi hotărîri prin care să fie soluționată problema în fond.

În motivarea recursului a indicat că hotărîrea instanței de insolabilitate este ilegală, deoarece, instanța de judecată nu a constatat și elucidat toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, fiind aplicate eronat normele de drept material.

Conform art. 8 alin. (1) al Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărîrile și încheierile instanței de insolabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Prin urmare, hotărîrea recurată a fost pronunțată la 19 octombrie 2015 (f.d. 45, 46-52), iar recursul a fost declarat la 23 octombrie 2015 (f.d. 56-61), cu respectarea termenului de atac.

La 28 octombrie 2015, intimaților a fost expediată copia cererii de recurs, iar la 23 noiembrie 2015, în adresa Curții Supreme de Justiție au parvenit referințele înaintate de Societatea cu Răspundere Limitată „NAVIBUL-US” și lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Limaghes” – Mămăligă Vitalii, prin care au solicitat respingerea recursului declarat de Jaricov Gheorghe și Jaricov Tatiana, ca fiind inadmisibil.

Studiind materialele dosarului, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră recursul declarat de Jaricov Gheorghe și Jaricov Tatiana întemeiat și care urmează a fi admis.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, pronunțînd o nouă hotărîre.

Actele pricinii certifică faptul la 24 iulie 2015, lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Limaghes” – Mămăligă Vitalii, a înaintat cerere privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului, prin care a solicitat atragerea la răspundere subsidiară solidară a lui Jaricov Gheorghe și Jaricov Tatiana, cu dispunerea încasării din contul acestora, în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Limaghes”, suma de 215877,69 lei și aplicarea măsurilor de asigurare prin aplicarea sechestrului asupra bunurilor pîrîților, iar prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2015, s-a dispus atragerea la răspundere subsidiară, în vederea stingerii creanțelor, cu încasarea în mod solidar din contul lui Jaricov Gheorghe și Jaricov Tatiana, în calitate de administrator și asociați ai debitorului, în beneficiul debitorului Societatea cu Răspundere Limitată „Limaghes” în proces de insolabilitate, suma de 215877,69 lei.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizînd situația de fapt din prezenta speță, în raport cu probele anexate la dosar, consideră oportun de a reitera prevederile art. 247 din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, care statuiază expres că în sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei țărănești (de fermier), administratorii societăților comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii și membrii comisiilor de lichidare, contabilii. Prevederile alin. (1) se aplică persoanelor care dețineau funcțiile respective la data intentării procesului de insolabilitate, precum și celor care au deținut aceste funcții pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

În conformitate cu prevederile art. 248 alin. (1), lit. c) din aceeași Lege, dacă în cadrul procesului sînt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolabilitate a debitorului, la cererea administratorului insolabilității/lichidatorului instanța de insolabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolabilitatea prin una dintre următoarele acțiuni: c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului și/sau deturnarea (ascunderea) unei părți din activul debitorului.

În continuare, instanța de recurs consideră necesar de a preciza faptul că Legea insolabilității, citat supra, a instituit, în cazuri concrete, anumite termene care urmează a fi respectate.

În acest context, Colegiul reiterează prevederile art. 248, alin. (5) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, care statuează expres că măsura prevăzută la alin. (1) se prescrie în termen de 3 ani de la data la care a fost cunoscută sau trebuia să

fie cunoscută persoana care a cauzat starea de insolvabilitate, dar nu mai devreme de 2 ani de la data hotărîrii de intentare a procedurii de insolvabilitate.

Prin urmare, legiuitorul a stabilit un termen concret în interiorul căruia pot fi înaintate revendicări, privind atragerea la răspunderea subsidiară a organelor de conducere a debitorului.

De menționat că o condiție în acest sens este că trebuie să fie intentat procesul de insolvabilitate, adică trebuie să fie pronunțată hotărîrea prin care instanța de insolvabilitate a constatat starea de insolvabilitate a debitorului și cea de a doua condiție este ca să fi trecut cel puțin doi ani, din momentul pronunțării hotărîrii de intentare a procedurii de insolvabilitate.

În aceste condiții, situația din speță relevă faptul că hotărîrea de intentare a procesului de insolvabilitate în privința Societății cu Răspundere Limitată „Limaghes”, a fost pronunțată la 16 martie 2015, prin urmare, cererea privind atragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere a debitorului Societatea cu Răspundere Limitată „Limaghes”, poate fi înaintată nu mai devreme de 2 ani de la data pronunțării hotărîrii de intentare a procedurii de insolvabilitate.

Astfel, lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Limaghes” – Mămăligă Vitalii, înaintînd la 24 iulie 2015 cerere de atragere la răspunderea subsidiară a organelor de conducere a debitorului Societatea cu Răspundere Limitată „Limaghes” a făcut-o prematur, în detrimentul respectării termenului legal, care în speță poartă un caracter imperativ, deoarece art. 248, alin. (5) al Legii insolabilității, stabilește exhaustiv condițiile în care poate fi înaintată o asemenea cerere.

Prin urmare, avînd la bază cele relate supra, Colegiul concluzionează că cererea lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Limaghes” – Mămăligă Vitalii, privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului a fost depusă prematur, cu încălcarea termenului stabilit în 248, alin. (5) al Legii insolabilității, circumstanțe care impun respingerea cererii respective.

Totodată, instanța de recurs menționează că recurenții în cererea de recurs au invocat că în lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Limaghes” – Mămăligă Vitalii, nu a prezentat probe concludente și pertinente care ar demonstra că ei au ținut o contabilitate fictivă și s-ar face vinovați de apariția stării de insolvabilitate a Societății cu Răspundere Limitată „Limaghes”.

În acest sens, Colegiul menționează că retractarea circumstanțelor pricinii, prin prisma art. 248, alin. (5) al Legii insolabilității, determină netemeinicia pretențiilor invocate de către lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Limaghes” – Mămăligă Vitalii, în cererea prin care a solicitat atragerea la răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului.

Instanța de recurs, menționează că respingerea cererii date, nu îngrădește dreptul lichidatorului insolabilității de a se adresa cu o altă cerere privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului, în situația în care va respecta termenele instituite prin Legea insolabilității.

Din considerentele sus-menționate și avînd în vedere faptul că circumstanțele pricinii au fost constatate pe deplin de către instanța de insolabilitate, însă normele de drept material au fost aplicate eronat, nefiind necesară verificarea suplimentară de dovezi, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Jaricov Gheorghe și Jaricov Tatiana, a casa hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2015, cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care cererea lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Limaghes” – Mămăligă Vitalii, privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului, urmează a fi respinsă.

În conformitate cu art. 445, alin. (1), lit. b) CPC, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de Jaricov Gheorghe și Jaricov Tatiana.

Se casează hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2015, pronunțată în cadrul procesului de insolabilitate intentat în privința Societății cu Răspundere Limitată „Limaghes”, în urma examinării cererii lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Limaghes” – Mămăligă Vitalii, cu privire la atragerea la răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului, cu pronunțarea unei noi hotărîri după cum urmează:

Se respinge cererea lichidatorului Societății cu Răspundere Limitată „Limaghes” – Mămăligă Vitalii, cu privire la atragerea la răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Valentina Clevadi

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală

Petru Moraru